

punkt overfor Forslag til nye Bevillinger, at man som Regel ikke gik videre end til at bevilge, hvad der blev forlangt fra Ministeriets eller de paagældende Interessenters Side. Det er jo rigtigt, at Sparekommissionen i sin Tid principielt undlod at anvende den nye Sparsommelighed paa Bevillingerne til Undervisning, og det er ogsaa rigtigt, at vi ogsaa under Sparsommelighedens Æra bør vedblive at forhøje de Bevillinger, der gives ud til al Slags Undervisning her i Landet, efterhaanden som Trangen hertil melder sig. Men jeg finder jo rigtignok, at paa det Punkt, hvor vi endnu er med vore Finanser, vil det være det rigtigste at holde sig til det Princip i alt Fald ikke at bevilge mere, end der forlanges fra Ministerens Side.

Der er nu Elevunderstøttelserne. Der har baade Bestyrelsen for Foreningen af Højskoler og Landbrugsskoler nøjedes med at forlange en Forhøjelse af 50,000 Kr., og Ministeriet har nøjedes med at stille det samme Forslag til Folketinget. Jeg finder det da upaakrævet og urigtigt, at Udvalget saa gaar videre og lægger 50,000 Kr. til. I Regeringens Forslag fandtes der intet om en forøget Bevilling paa 10,000 Kr. til Højskolelærernes Understøttelseskasse. Der foreligger ikke en Gang et motiveret Andragende fra denne Understøttelseskasse eller fra Foreningen af Højskoler og Landbrugsskoler om en Forøgelse af den hidtidige Bevilling paa 10,000 Kr. Det synes, at det er noget, der er kommet frem ved Udvalgets eget Initiativ, at man uden videre forhøjer en Statsbevilling til det dobbelte. Nu blev denne sidste Forhøjelse ganske vist begrundet af den ærede Ordfører for Udvalget (Pedersen-Nyskov) dermed, at den skulde træde i Stedet for de Understøttelser, der nu bevilges paa Finansloven til enkelte afgaaede Højskolelærere, og det er nok muligt, at i Tidens Løb vil det ene kunne afbalancere det andet, at i Tidens Løb, naar disse Understøttelser paa Finansloven er faldne bort, vil de 10,000 Kr., Udvalget nu foreslaar bevilget mere til den Kasse, ikke længere være nogen Merudgift. Men i Øjeblikket og i de nærmeste Aar vil det ganske sikkert blive en fuldkommen direkte Merudgift for Staten paa 10,000 Kr., som ikke er begæret af dem, denne Bevilling er tiltænkt. Paa disse to Punkter, Forhøjelsen af Elevunderstøttelsen og Forhøjelsen af Tilskuddet til Højskolelærernes Understøttelseskasse, finder jeg, Udvalget absolut er gaaet for vidt.

Derimod skal jeg gerne indrømme, at

der foreligger særdeles gode Grunde for det Forslag om en forhøjet Bevilling til Askov udvidede Folkehøjskole, som Udvalget har stillet. Der fandtes ikke i den højtærede Ministers Forslag nogen forøget Bevilling til denne Skole. Man kunde sige, at det næsten var paafaldende, at et saadant Forslag ikke fandtes; thi der er jo gaaet 11—12 Aar, siden den Understøttelse, denne udmærkede Skole nyder, sidst er blevet forhøjet, saa det syntes næsten at være en given Sag, at naar nu hele Statens Forhold til Højskolerne skulde tages op til ny Lovgivning, maatte ogsaa denne Skole komme med og have Krav paa at faa Del i et forhøjet Tilskud. Den ærede Ordfører fremhævede — paa ganske rigtig Maade, forekommer det mig —, hvilke Grunde der kunde antages at have bevirket, at netop den nuværende Kultusminister ikke selv vilde stille Forslag om en forhøjet Bevilling til denne Skole. Det er fuldt forstaaeligt, at Bevillingen ikke er blevet søgt paa Lovforslaget, som det blev forelagt af den højtærede Minister. Men siden er der stillet et Andragende derom fra Bestyrelsen for Foreningen af Høj- og Landbrugsskoler, et Andragende, der først er indkommet senere, den 20. Januar i Aar. Dette Andragende forekommer mig i enhver Henseende velbegrunderet, og jeg kan fuldt ud tiltræde den yderligere anbefaling, den ærede Ordfører for Udvalget gav denne Bevilling. Jeg skal ogsaa paa egne og paa min Gruppes Vegne anbefale Tinget at følge dette Forslag fra Udvalget. Derimod finder jeg at maatte anbefale mine Meningsfæller at stemme imod de to andre Forøgelser af Bevillinger med 50,000 Kr. til Elevunderstøttelse og 10,000 Kr. til Lærernes Understøttelseskasse.

Ministerens Lovforslag indeholdt i øvrigt nogle skærpede Regler for Betingelserne for Anerkendelse af nye Højskoler og Landbrugsskoler. Disse Skærpselser var jo ikke den højtærede Ministers eget Paafund. De var foreslaaede af Bestyrelsen for Foreningen af Høj- og Landbrugsskoler og forekom mig at være vel motiverede i Bestyrelsens Andragende. Med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse de faa Linier af dette Andragende, der her er Tale om. Der staar saaledes: „Da Antallet af Højskoler og Landbrugsskoler nu er blevet saa betydeligt, at det gennemsnitlig kan sættes til 4 a 6 i hvert Amt, og da dette Antal, naar de vestjydske Amter undtages, er nogenlunde ligelig fordelt ud over Landet, vil der formentlig ikke fra Statens Side være Grund til at